

Fødevarestyrelsen
Dyrevelfærd og Veterinærmedicin
Mail 15@fvst.dk
Kopi til chrli@fvst.dk og henol@fvst.dk

19. august 2020
km/20-03378
FVST j.nr. 2020-15-31-00167

Høringssvar fra Den Danske Dyrlægeforening vedrørende 12 bekendtgørelser i medfør af dyrevelfærdsloven.

Den Danske Dyrlægeforening (DDD) bakker op om regelforenklingen af lovgivningsstrukturen på dyrevelfærdsområdet. Det er samtidigt væsentligt for DDD, at der i processen med regelforenklingen ikke sker forringelser i forhold til gældende lovgivning og dyrevelfærden.

Generelle kommentarer til udkastet

I forbindelse med at en række dyreartsspecifikke love skal ophæves og i stedet videreføres på bekendtgørelsesniveau i medfør af dyrevelfærdsloven, er det DDDs opfattelse, at dette i høj grad sker som en videreførelse af gældende lovgivning.

Imidlertid mener DDD, at det nuværende udkast i højere grad bør moderniseres og omfatte flere dyrearter, herunder bl.a. opdateringer for lam/får samt akvakultur, men også i særlig grad katte. Det er DDDs holdning, at vilkårene for disse dyrearter devalueres indirekte, idet man fastsætter detaljerede krav i bekendtgørelserne om mindstekrav til hold af hunde, heste, kvæg og svin og flytter regler fra andre bekendtgørelser hertil. De få regler, der vedrører vilkårene for øvrige dyrearter som fx lam og får, forbliver i videreført lovgivning uden yderligere modernisering eller omtales slet ikke.

Dette gør sig fx gældende vedrørende aflivning og krav om specifik smertebehandling hos visse dyrearter, hvor man med denne forskel i reglerne signalerer, at der også tillades forskel på, hvorledes man behandler og afliver de omtalte dyrearter. Derfor mener DDD, at man, så længe man ikke har flere dyreartsspecifikke bekendtgørelser, bør samle regler om aflivning, herunder slagtning, i sin egen bekendtgørelse og på den måde sikre lige god dyrevelfærd og sikkerhed for alle dyrearter.

Samme betragtning gør sig gældende for udegående dyr, hvor DDD ønsker en samlet lovgivning, der tager højde for alle udegående dyrearter i menneskers varetægt, da man alternativt ser udfordringer for de dyrearter, som ikke falder ind under en dyreartsspecifik bekendtgørelse.

En mere gennemgribende modernisering af det nuværende udkast til dyreartsspecifikke bekendtgørelser, suppleret med bekendtgørelser for de dyrearter, der stadig ikke beskyttes tilstrækkeligt alene ved dyrevelfærdsloven, vil også forhindre, at man får en række resterende bekendtgørelser med sparsomt, ofte uetisk og forældet indhold, hvilket må anses for værende imod den oprindelige tanke med Lovkompasset.

DDD mener, at arbejdet med at inddrage de øvrige dyrearter på bekendtgørelsesniveau har stor betydning – også selvom det måtte trække processen ud.

DDD ønsker, ud over ovenstående generelle bemærkninger, at henlede Fødevarestyrelsens opmærksomhed på de områder i høringens 12 bekendtgørelser, som DDD mener bør præciseres for at sikre dyrevelfærden hos de respektive dyrearter.

Kommentarer til de enkelte bekendtgørelsesudkast følger herunder i ikke-prioriteret rækkefølge.

Bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af heste

- DDD finder det overordentligt positivt, at der indføres krav om artsfællekontakt for dyr af hesteslægten ved en ny § 3, idet DDD i tidligere høringer har givet udtryk for, at dette vil være en væsentligt dyrevelfærdsmæssig forbedring.
- § 8 stk. 2. "...jf. stk. 2 " slettes.
- § 22: DDD synes, det er positivt, at man indsætter en bestemmelse med krav til de personer, der passer heste for i højere grad at sikre velfærdsmæssig forsvarlig pasning. DDD mener, at der bør tilføjes krav om at mindst én myndig person er ansvarlig for, at kravene i § 22 overholdes.
- Kap. 11. I det nuværende forslag udgår hjemlen til at fastsætte krav for uddannelse, som i stedet videreføres i dyrevelfærdsloven. DDD mener, at man i denne forbindelse bør anerkende og sætte fokus på behovet for, at det er uddannede fagpersoner, der udfører vigtige funktioner i hestes pleje og behandling, som fx beslag af heste, så man sikrer, at god dyrevelfærd overholdes, og at sådanne relative invasive indgreb forudsætter en faglig kompetence dertil. DDD foreslår derfor, at der tilføjes krav til uddannelse af fagpersoner, der varetager disse funktioner. Således foreslår DDD konkret, at sygebeslag, der må forventes at udføres i relation til en diagnosticeret lidelse hos det enkelte dyr, kun må anlægges af en person med særligt uddannelse indenfor dette område, hvilket også tidligere er fremsat af bl.a. Det Dyreetiske Råd 31. maj 2012 og 16. juni 2016 i og behandlet i Lovforslag L 45 som fremsat 27. oktober 2016.
- Kap 12. DDD finder det generelt positivt, at man har tilføjet krav om bedøvelse og smertebehandling i medfør af dyrevelfærdsloven for visse typer af indgreb. Imidlertid er formuleringen "længerevarende smertebehandling" vanskelig at fortolke, og DDD foreslår derfor i stedet formuleringen "*passende smertebehandling for indgrebets type*".
- § 33. Sproglig præcision af halekupering til *haleamputation*.
- § 35. DDD mener, at der som en del af moderniseringen af lovgivningen bør tilføjes et særligt afsnit om tandbehandling på heste, som udføres i stor stil nu om dage – og ikke altid med den nødvendige faglige indsigt. DDD foreslår en formulering, der lægger sig op ad Det Veterinære Sundhedsråds udtalelser fra 2003. "*Tandpleje af eller behandling på de dele af en hests*

tænder, der ligger indenfor tandkødsniveau, behandling af patologiske tilstande i mundhulen eller behandling af en hest, der viser symptomer fra mundhulen eller fra regioner nær mundhulen, må kun foretages af en dyrlæge”.

Bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde

- § 2. På lige fod med anden lovgivning for fx heste mener DDD, at der bør fastsættes regler for, hvor længe en hund må stå opbundet - uanset det tilsyn, som er angivet i § 17. Dette for at sikre, at en hund ikke står opbundet 23 timer og 55 minutter i døgnet, men sikres en vis periode med fri bevægelse ud over de 5 meter lænke – fx via bestemmelser i § 16 (se under denne).

I overensstemmelse med øvrige ændringer i bekendtgørelsen bør formuleringen om adgang til opholdsrum, der ”kan yde den forsvarligt læ mod regn, blæst og kulde” ændres til ”et opholdsrum uden påvirkning fra regn, træk, varme eller kulde”, idet varmepåvirkning kan være livstruende for en hund, der ikke kan flytte sig frit.

- § 7. Det er DDDs holdning, at halekupering af hunde bør forbydes. DDD kan derfor ikke støtte op om undtagelse for visse racer mht. halekupering. Dette er også i overensstemmelse med udtalelse fra Det Dyreetiske Råd i år 2000.
DDD mener alene, at haleamputation kan komme på tale i de tilfælde, hvor der er veterinærfaglige grunde, der taler herfor. Derfor mener DDD, at formuleringen i § 7 bør ændres til: ”Hunde må kun haleamputeres, hvis det konkret er påkrævet af veterinære hensyn”. En sådan ændring vil medføre konsekvensrettelser fra halekupering til haleamputation i § 8 og at § 9 udgår.
- § 8. I lighed med øvrige tiltag i andre artsspecifikke bekendtgørelser jf. dyrevelfærdslovens bestemmelse om, at smerte og lidelse ved operative indgreb skal begrænses i videst muligt omfang, bør tilføjes ”stk. 2. Hunden skal ... og gives passende smertestillende behandling”.
- § 11 stk. 2. I lighed med øvrige tiltag i andre artsspecifikke bekendtgørelser, jf. dyrevelfærdslovens bestemmelse om at smerte og lidelse ved operative indgreb skal begrænses i videst muligt omfang, bør der tilføjes ”stk. 2. Hunden skal ... og gives passende smertestillende behandling”.
- § 12. Halekuperet ændres til haleamputeret jf. kommentarer til § 7.
- § 12 stk. 2. DDD ser positivt på muligheden for dispensation fra udstillingsforbuddet, når haleamputation er sket af veterinære årsager. Dog bør ordlyden konsekvensændres til ”...at hale- eller øreamputation er sket af veterinære årsager”.
- § 13 stk. 2. DDD finder det problematisk, at lægmand selv må aflive hvalpe op til en uge gamle og ser gerne, at det udelukkende må foretages af en person, der har modtaget uddannelse heri.

- § 16 stk. 6. Formuleringen bør præciseres til: ” frisk luft og motion minimum 2 x 30 minutter om dagen” i tråd med hensigten i § 46.
- § 17 stk. 3. En dyrlæge bør tilse dyret umiddelbart og ikke afvente behandlingseffekt, som der er lagt op til i bestemmelsen.
- § 18. Formuleringen ændres til ”opholdsrum uden påvirkning fra regn, træk, varme eller kulde”.
- § 26. Det er DDDs opfattelse, at der i stigende grad anvendes vogterhunde til bevogtning af husdyr i Danmark. Det er DDDs holdning, at der bør være krav om, hvilke typer hunde der kan anvendes til bevogtning, ligesom der bør stilles krav til de, som holder vogterhunde, således at der sikres tilstrækkelig indsigt i vogterhundes behov og træning af hensyn til dyret velfærd. Dette kan eksempelvis ske gennem et kursusbevis.

DDD mener, at det er væsentligt, at der også for disse typer af hunde fastsættes krav til opholdsrum for at beskytte dyrene om nødvendigt, fx i tilfælde af særligt dårligt vejr, og ser derfor positivt på forslaget. DDD mener dog også, at der i § 26 stk. 4 bør tilkaldes en dyrlæge straks, såfremt huden bliver syg, og at lægmand således ikke iværksætter behandling, der skal bringes til ende førend dyrlægen tilkaldes.

- DDD mener, at samme bestemmelser vedrørende dyrlægetilsyn bør gælde for vogterhunde, som for vagthunde (§ 23).

Bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af kvæg

- Kapitel 2. Definitioner.
Kommentar: Der mangler definition af ammekvæg: Kvæg som holdes med henblik på kødproduktion. Ammetante: En ko, hvor flere kalve drikker mælk.
- Kapitel 3. Fællesbestemmelser for kreaturer § 3 til § 37.
 - § 16. Den besætningsansvarlige skal sørge for, at malkekøer, herunder malkekøer på græs, samt ungdyr og kalve, som er afkom af malkekvæg, tilses mindst en gang om dagen.
Kommentar: Under fællesbestemmelser for kreaturer er der særregler for malkekvæg. Hvilke regler gælder for ammekvæg? De bør tilses 1 gang daglig, når de er inde og jævnligt udenfor. Dette skal beskrives.
 - § 16 Stk. 2. Syge eller tilskadekomne malkekøer skal tilses med en hyppighed, der sikrer fornøden overvågning af sygdommens udvikling, dog mindst to gange om dagen.
Kommentar: Der bør stå kreaturer i stedet for. Det samme gælder for § 21 stk. 2, 3 og 4 samt § 22, § 23 og 24.
- § 39. Reglerne i §§ 43-45 finder ikke anvendelse på bedrifter med mindre end seks kalve og på ammekalve, der holdes hos moderen.
Kommentar: Hvad hvis kalvene går hos ammetanter – gælder reglerne så? De bør kunne undtages.

- § 49. Kalves suttebehov skal dækkes i forbindelse med mælkeoptagelse. Det kan foregå ved brug af 1) pattespand, pattebar eller mælkeautomat, 2) narresut placeret i umiddelbar nærhed af mælk tildelt i skål, spand eller kar, eller 3) løstliggende flydende sut i skål, spand eller kar.
Kommentar: Kalve som ammer ved ammetante eller moder er vel undtaget.
- § 82 Stk. 2. Malkekøer, der har kælvnet, skal indtil 12 dage efter kælvning, eller indtil malkekoens fysiologiske balance er reetableret, have adgang til én ædeplads ved foderbordet pr. malkeko.
Kommentar: Der bør stå: Skal minimum i 12 dage efter kælvning (sproglig præcisering). Der er landmænd, som mener, at hvis koen har opnået fysiologisk balance inden dag 12, skal de ikke have en ædeplads pr. ko.
- § 116. Kunstig belysning i stalde skal i perioden fra den 1. november til den 1. marts dæmpes til højst 5 lux i sammenlagt 8 timer i tidsrummet mellem kl. 18 og kl. 6. I stalde med mindre end én ædeplads pr. ko kalv eller automatiske malkesystemer skal der dog være mindst 25 lux på gangarealer.
Kommentar: § 116 gælder for kalve – derfor kan det skrevet med rødt og understreget fjernes, da det kun er aktuelt hos voksne kreaturer.
- § 128. Mindst ét årligt kloveftersyn skal foretages af en dyrlæge eller klovbeskærer, der ikke er ansvarlig for eller arbejder på bedriften.
Kommentar: §128 gælder for kalve – derfor kan bestemmelsen fjernes.
- § 130. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2020.
Kommentar: rettes til 2021

Bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af grise

- § 47-48. Halebidning
DDD er bekymret over, at der ikke er defineret reaktionsgrænser for, hvilket omfang af halebidning som berettiger halekupering, dvs. hvor få tilfælde af halebidning, der må forekomme før en griseproducent skal igangsætte forsøg med kuld med hele haler. DDD mener ikke, at det er realistisk helt at undgå halebid, hverken hos halekuperede grise eller grise med hele haler. I sidste ende er formålet at reducere andelen af halekuperede grise, og DDD er bekymret for, at man ikke i bekendtgørelsen forholder sig til konsekvensen af den dokumenterede forekomst. Dermed er der risiko for, at tiltagene ikke får den ønskede effekt. De manglende reaktionsgrænser giver en fleksibilitet, men samtidig en usikkerhed omkring, hvornår man er berettiget til at halekupere sine grise. Det giver usikkerhed både for landmanden og for Fødevarestyrelsens og Landbrugsstyrelsens kontrollanter.

DDD håber derfor, at bekendtgørelsen vil følges af en vejledning til både svineproducenter og Fødevarestyrelsens kontrollanter med klar definition af reaktionsgrænser for halebidning, fx opgjort som andel af halebidte grise i en bestemt tidsperiode, samt om opgørelsen bør være på besætnings-, staldafsnit- eller stiniveau. DDD mener, at forekomsten bør opgøres pr. staldafsnit – og at opgørelsen bør laves på samme niveau som risikovurderingen.

Der bør ligeledes indgå en vejledning i, hvordan man skal vægte milde og alvorlige halebid. DDD mener, at milde og alvorlige halebid bør tælle ligeligt, da tilstedeværelsen af bid tyder på

uhensigtsmæssig adfærd uanset alvorlighed, og at alvorligheden også vil afhænge af, hvor dygtig griseproducenten er til at gribe ind og stoppe udbrud af halebid, hvis de forekommer.

- § 49. Foranstaltninger for at forhindre halebidning skal identificeres ved hjælp af en risikovurdering.
DDD mener, at det bør præciseres i en vejledning, hvilket niveau risikovurderingerne bør laves på. Da risikofaktorer for halebidning kan variere mellem både staldafsnit og stier, mener DDD ikke, at risikovurderingen bør laves på besætningsniveau. Det bør være pr. staldafsnit. Det bør ligeledes præciseres, hvor ofte en risikovurdering bør gentages. DDD mener som minimum hver 6.-12. måned eller oftere, hvis afhjælpning af risici identificeret i den seneste risikovurdering forventes inden for en kortere periode.

Bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af slagtekyllinger og rugeægsproduktion til produktion af slagtekyllinger samt om uddannelse ved hold af slagtekyllinger

og

Bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af kalkuner

- Det er DDDs opfattelse, at gældende ret vil blive overført fyldestgørende til de nye bekendtgørelser.
- Vedrørende bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af slagtekyllinger og rugeægsproduktion til produktion af slagtekyllinger samt om uddannelse ved hold af slagtekyllinger findes umiddelbart ikke et bilag 2, som der henvises til, hvorfor der må menes bilag 1 i bekendtgørelse 1047 af 13.08.2018.
- På sigt vil det være ønskeligt, om myndighederne vil undersøge nærmere, hvorvidt der er basis for at fastsætte regler vedr. miljøberigelse, strukturfoder og pleje af fjerdragt af hensyn til slagtekyllinger og forældredyr til slagtekyllingers velfærd, jf. hjemlen i dyrevelfærdslovens § 11, stk. 2. Der har de senere år været stigende forskningsmæssig aktivitet på området, se fx to nyere reviews af den videnskabelige litteratur <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/29211895/> og <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/28649569/>.

Bekendtgørelse om halekupering, kastration og afhorning af visse dyr

- § 2. ordlyden bør ændres til *haleamputeres*.
- § 3. DDD mener, at det er utidssvarende og uetisk, at lam fortsat må halekuperes ved anvendelse af elastrator, uden forudgående bedøvelse eller behandling med smertestillende, og at denne bestemmelse ikke er i tråd med dyrevelfærdslovens formålsparagraf og § 2.
- § 4. bør indeholde krav om passende smertestillende behandling.
- § 6. Som for § 3 mener DDD, at dette ikke er i tråd med dyrevelfærdslovens formålsparagraf og § 2 – at man må foretage kastration af lam og gedekid ved klemning og elastrator. Under de givne betingelser og uden smertebehandling.

For alle typer af smertevoldende indgreb bør der sættes krav om passende smertebehandling under og efter.

Bekendtgørelse om aflivning, herunder slagtning, af dyr

- § 4 stk. 3. DDD finder det problematisk, at lægmand selv må aflive killinger op til en uge gamle og ønsker at aflivning foretages af en, der har modtaget undervisning i det.

Spørgsmål til ovenstående høringssvar kan rettes til undertegnede på mail km@ddd.dk. DDD stiller sig naturligvis også til rådighed for et fremtidigt samarbejde om det faglige indhold.

Med venlig hilsen

Karin Melsen
Fagpolitisk konsulent